

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น” ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของชุมชน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของผู้นำต่อแนวทางในการบริหารจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของชุมชน

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

ตอนที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตอนที่ 7 อภิปรายผลการศึกษา

ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างที่ศึกษา

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรสอาชีพหลัก รายได้ ตำแหน่งที่รับผิดชอบในชุมชน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1.1 เพศ อายุ และสถานภาพการสมรส

ตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 เป็นเพศชาย และร้อยละ 34.5 เป็นเพศหญิง สำหรับตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 40.0 อยู่ในช่วงอายุ 44 – 52 ปี มีมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 27.7 อยู่ในช่วงอายุ 35-43 ปี ร้อยละ 25.0 อยู่ในช่วงอายุ 26-34 ปีและ 53 ปีขึ้นไป และในช่วงอายุ 25 ปีและต่ำกว่ามีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.3

ด้านสถานภาพสมรสตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 78.2 สมรสแล้ว รองลงมาคือ ร้อยละ 19.1 มีสถานภาพเป็นโสด ร้อยละ 1.8 มีสถานภาพหม้าย และตัวอย่างที่สถานภาพหย่าร้างมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.9 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
จำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ
อายุ และสถานภาพการสมรส

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 220)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	144	65.5
หญิง	76	34.5
<u>อายุ</u>		
44-52 ปี	88	40.0
35-43 ปี	61	27.7
26-34 ปี	33	15.0
53 ปี ขึ้นไป	33	15.0
25 ปี และต่ำกว่า	5	2.3
<u>สถานภาพสมรส</u>		
สมรส	172	78.2
โสด	42	19.1
หม้าย	4	1.8
หย่าร้าง	2	.9

1.2 ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตัวอย่างที่ศึกษาร้อยละ 28.6 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 24.5 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 14.1 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 4.5 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และร้อยละ 3.6 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. / ปวส.

สำหรับรายได้ต่อเดือนนั้น พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 44.1 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท รองลงมาร้อยละ 22.7 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 10.0 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 8.6 เป็นพระภิกษุสงฆ์ไม่มีรายได้ ร้อยละ 5.9 มีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 4.5 มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป และมีเพียงร้อยละ 4.1 ที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา
และรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (N = 220)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	31	14.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	24.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	24.5
ปวช./ปวส.	8	3.6
ปริญญาตรี	63	28.6
ปริญญาโท	10	4.5
รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	19	22.7
ต่ำกว่า 5,000 บาท	50	44.1
5,001-10,000 บาท	97	10.0
10,001-15,000 บาท	22	4.1
15,001-20,000 บาท	9	5.9
20,001-25,000 บาท	13	4.5
มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป	10	8.6

1.3 ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชนระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และอาชีพหลัก

สำหรับตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชน พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 40.0 มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชนเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รองลงมาร้อยละ 24.5 มีตำแหน่งที่รับผิดชอบในชุมชนเป็นครูอาจารย์ ร้อยละ 15.9 มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้าน และร้อยละ 4.5 มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชนเป็นกำนัน ในชุมชนเป็นผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 8.6 เป็นพระภิกษุ ร้อยละ 6.4 มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ

ตัวอย่างที่ศึกษา ร้อยละ 39.1 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 4-6 ปี รองลงมาร้อยละ 26.8 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-3 ปี ร้อยละ 15.0 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากกว่า 12 ปี ร้อยละ 13.2 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 7-9 ปี และร้อยละ 5.9 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 10-12 ปี

ตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.1 มีอาชีพหลักเป็นผู้นำชุมชน / หมู่บ้าน รองลงมา ร้อยละ 17.3 เป็นพระภิกษุ ร้อยละ 16.8 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกรและเป็นข้าราชการ และร้อยละ 15.0 มีอาชีพหลักรับจ้าง (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการ
ปฏิบัติงาน อาชีพหลักและตำแหน่งงานที่
รับผิดชอบในชุมชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 220)	ร้อยละ
<u>ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน</u>		
1-3 ปี	59	26.8
4-6 ปี	86	39.1
7-9 ปี	29	13.2
10-12 ปี	13	5.9
มากกว่า 12 ปี	33	15.0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 220)	ร้อยละ
<u>อาชีพหลัก</u>		
ผู้นำชุมชน / หมู่บ้าน	75	34.1
อาจารย์พิเศษ	38	17.3
เกษตรกร	37	16.8
ข้าราชการ	37	16.8
รับจ้าง	33	15.0
<u>ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชน</u>		
อบต.	88	40.0
ครู / อาจารย์	54	24.5
ผู้ใหญ่บ้าน	35	15.9
พระภิกษุ	19	8.6
ปราชญ์ชาวบ้าน	14	6.4
กำนัน	10	4.5

ตอนที่ 2 สถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ

สถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวนั้น เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาอย่างต่อเนื่อง และยังไม่ได้รับการแก้ไขเนื่องจากผู้สูงอายุยังคงต้องพึ่งพิงอาศัยการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวอยู่ นอกจากนี้จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ กล่าวคือ มีความซับซ้อนและมีแนวโน้มผู้สูงอายุจะได้รับความรุนแรงจากบุคคลในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวจากการศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

2.1 รูปแบบความรุนแรงด้านการละเมิดทางร่างกาย

รูปแบบความรุนแรงด้านการละเมิดทางร่างกาย ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 6 รูปแบบ ได้แก่ การทุบตี / หยิก / กัด / จิก การล่วงละเมิดทางเพศ การจำกัดบริเวณ / การขัง การผลักไส การเขย่า และการชูก้อนด้วยอาวุธ โดยแต่ละรูปแบบมีข้อมูลดังนี้

- การเขย่า ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 66.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 22.7 ตอบว่ามี และร้อยละ 10.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- การทุบตี / หยิก / กัด / จิก ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 77.3 ตอบว่าไม่มี การทุบตี / หยิก / กัด / จิก ร้อยละ 21.4 ตอบว่ามี และร้อยละ 1.4 ตอบว่าไม่ทราบ

- การผลักไส ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 81.4 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 12.3 ตอบว่ามี และร้อยละ 6.4 ตอบว่าไม่ทราบ

- การจำกัดบริเวณ / การขัง ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 85.9 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 8.2 ตอบว่ามี และร้อยละ 5.9 ตอบว่าไม่ทราบ

- การล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 88.2 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 7.3 ตอบว่ามี และร้อยละ 4.5 ตอบว่าไม่ทราบ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบ

ความรุนแรงด้านการละเมิดทางร่างกาย

รูปแบบความรุนแรงด้าน การละเมิดทางร่างกาย	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การเขย่า	50	22.7	147	66.8	23	10.5
- การทุบตี / หยิก / กัด / จิก	47	21.4	170	77.3	3	1.4
- การผลักไส	29	13.2	177	80.5	14	6.4
- การจำกัดบริเวณ / การขัง	18	8.2	189	85.9	13	5.9
- การล่วงละเมิดทางเพศ	16	7.3	194	88.2	10	4.5

2.2 รูปแบบความรุนแรงด้านการละเมิดทางจิตใจ

รูปแบบความรุนแรงด้านการละเมิดทางจิตใจ ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 9 รูปแบบ ได้แก่ การพูดจาให้รู้สึกสะเทือนใจ / ทำให้หวาดกลัว การปล่อยปละละเลยให้รู้สึกโดดเดี่ยว การกระทำให้รู้สึกอับอาย / รู้สึกเป็นตัวตก การดูถูกดูหมิ่น ใช้คำพูดหยาบคาย / คำว่า / ช่มชู้ การปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเหมือนเป็นเด็กเล็ก ๆ การกล่าวโทษผู้สูงอายุในทางเสียหาย การเหยียดหยามความสามารถ / เรียกชื่อผู้สูงอายุโดยไม่ให้เกียรติ และการกีดกันไม่ให้พบเพื่อน /ญาติ / ผู้ใกล้ชิด โดยแต่ละรูปแบบมีข้อมูลดังนี้

- การปล่อยปละละเลยให้รู้สึกโดดเดี่ยว ตัวอย่างร้อยละ 55.0 ตอบว่ามี ร้อยละ 38.2 ตอบว่าไม่มี และร้อยละ 6.8 ตอบว่าไม่ทราบ

- การพูดจาให้รู้สึกสะเทือนใจ / ทำให้หวาดกลัว ตัวอย่างร้อยละ 46.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 45.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 7.7 ตอบว่าไม่ทราบ

- ใช้คำพูดหยาบคาย / คำว่า / ช่มชู้ ตัวอย่างร้อยละ 60.9 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 35.9 ตอบว่ามี และร้อยละ 3.2 ตอบว่าไม่ทราบ

- การดูถูกดูหมิ่น ตัวอย่างร้อยละ 61.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 33.2 ตอบว่ามี และร้อยละ 5.0 ตอบว่าไม่ทราบ

- การปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเหมือนเป็นเด็กเล็ก ๆ ตัวอย่างร้อยละ 57.7 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 39.1 ตอบว่ามี และร้อยละ 3.2 ตอบว่าไม่ทราบ

- การกล่าวโทษผู้สูงอายุในทางเสียหาย ตัวอย่างร้อยละ 63.6 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 29.1 ตอบว่ามี และร้อยละ 7.3 ตอบว่าไม่ทราบ (ตารางที่ 4. 5)

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบ
ความรุนแรงด้านการละเมิดทางจิตใจ

รูปแบบความรุนแรงด้าน การละเมิดทางจิตใจ	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การปล่อยปละละเลยให้รู้สึกโดด เดี่ยว	121	55.0	84	38.2	15	6.8
- การพูดจาให้รู้สึกสะเทือนใจ / ทำ ให้หวาดกลัว	100	45.5	103	46.8	17	7.7
- ใช้คำพูดหยาบคาย / คำว่า / ช่มชู้	86	39.1	127	57.7	7	3.2
- การดูถูกดูหมิ่น	73	33.2	136	61.8	11	5.0
- การปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเหมือนเป็น เด็กเล็ก ๆ	64	29.1	140	63.6	16	7.3
- การกล่าวโทษผู้สูงอายุในทาง เสียหาย	40	18.2	156	70.9	24	10.9

2.3 รูปแบบความรุนแรงด้านความรุนแรงทางวัตถุ

รูปแบบความรุนแรงด้านความรุนแรงทางวัตถุ ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 6 รูปแบบ ได้แก่ การละเมิดทางร่างกาย การใช้สมบัติของผู้สูงอายุไม่ถูกทาง / ใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต การครอบครองทรัพย์สินของผู้สูงอายุโดยไม่ได้รับอนุญาต การขโมยเงิน / สิ่งของมีค่าของผู้สูงอายุ การบังคับให้เปลี่ยนแปลงพินัยกรรม / เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน การกีดกันไม่ให้ผู้สูงอายุมีสิทธิในการดูแลหรือจัดการกับทรัพย์สินของตนเอง โดยแต่ละรูปแบบมีข้อมูลดังนี้

- การขโมยเงิน / สิ่งของมีค่าของผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 60.0 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 30.9 ตอบว่ามี และร้อยละ 9.1 ตอบว่าไม่ทราบ

- การใช้สมบัติของผู้สูงอายุไม่ถูกทาง / ใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ตัวอย่างร้อยละ 56.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 28.6 ตอบว่ามี และร้อยละ 14.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- การครอบครองทรัพย์สินของผู้สูงอายุโดยไม่ได้รับอนุญาต ตัวอย่างร้อยละ 56.4 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 27.3 ตอบว่ามี และร้อยละ 16.4 ตอบว่าไม่ทราบ
- การบังคับให้เปลี่ยนแปลงพินัยกรรม / เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ตัวอย่าง ร้อยละ 73.2 ตอบว่าไม่ทราบ ร้อยละ 15.0 ตอบว่าไม่ทราบ และร้อยละ 11.8 ตอบว่ามี
- การกีดกันไม่ให้ผู้สูงอายุมีสิทธิในการดูแลหรือจัดการกับทรัพย์สินของตนเอง ตัวอย่าง ร้อยละ 75.0 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 13.2 ตอบว่าไม่ทราบ และร้อยละ 11.8 ตอบว่ามี (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบความรุนแรง
ด้านความรุนแรงทางวัตถุ

รูปแบบความรุนแรงด้านความรุนแรงทางวัตถุ	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การขโมยเงิน / สิ่งของมีค่าของผู้สูงอายุ	68	30.9	132	60.0	33	9.1
- การใช้สมบัติของผู้สูงอายุไม่ถูกทาง / ใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	63	28.6	125	56.8	32	14.5
- การครอบครองทรัพย์สินของผู้สูงอายุโดยไม่ได้รับอนุญาต	60	27.3	124	56.4	36	16.4
- การบังคับให้เปลี่ยนแปลงพินัยกรรม / เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน	26	11.8	161	73.2	33	15.0
- การกีดกันไม่ให้ผู้สูงอายุมีสิทธิในการดูแลหรือจัดการกับทรัพย์สินของตนเอง	26	11.8	165	75.0	29	13.2

2.4 รูปแบบความรุนแรงด้านการรุกรานลัทธิผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรงด้านการรุกรานลัทธิผู้สูงอายุ ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ การบังคับไม่ให้ผู้สูงอายุทำในสิ่งที่ต้องการกระทำ และการส่งผู้สูงอายุเข้าสถานสงเคราะห์ / บ้านพักคนชรา โดยแต่ละรูปแบบมีข้อมูลดังนี้

- การบังคับไม่ให้ผู้สูงอายุทำในสิ่งที่ต้องการกระทำ ตัวอย่างร้อยละ 72.3 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 18.2 ตอบว่ามี และร้อยละ 9.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- การส่งผู้สูงอายุเข้าสถานสงเคราะห์ / บ้านพักคนชรา ตัวอย่างร้อยละ 85.5 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 9.1 ตอบว่ามี และร้อยละ 5.5 ตอบว่าไม่ทราบ (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบความรุนแรง
ด้านการรุกรานลัทธิผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรงด้านการรุกราน ลัทธิผู้สูงอายุ	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การบังคับไม่ให้ผู้สูงอายุทำใน สิ่งที่ต้องการกระทำ	40	18.2	159	72.3	21	9.5
- การส่งผู้สูงอายุเข้าสถาน สงเคราะห์ / บ้านพักคนชรา	20	9.1	188	85.5	12	5.5

2.5 รูปแบบความรุนแรงด้านการทอดทิ้งและการทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรงด้านการทำร้ายตนเอง ได้แก่ การทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ คือ บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองโดยการไม่สนใจสุขภาพของตนเองโดยการปฏิเสธยา / อาหาร มีรายละเอียดดังนี้

การทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ

จากการศึกษา รูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ ตัวอย่างให้ข้อมูลว่ารูปแบบความรุนแรงด้านการทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุมีไม่

หลากหลาย พบเพียงประเด็นผู้สูงอายุทำร้ายตนเองโดยการไม่สนใจสุขภาพของตนเองโดยการ
ปฏิเสธยา / อาหาร ผลจากการศึกษามีดังนี้

- บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองโดยการไม่สนใจสุขภาพของตนเองโดยการปฏิเสธยา /
อาหาร ซึ่งกลุ่มประชากรตัวอย่างร้อยละ 67.3 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 25.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 7.3
ตอบว่าไม่ทราบ

ซึ่งจากการศึกษา พบว่า สาเหตุการเกิดรูปแบบความรุนแรงด้านการทำร้ายร่างกาย
ตนเองของผู้สูงอายุ เกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองเนื่องจากเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจลูกหลาน
 - บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองเนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง
 - บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองเนื่องจากการรับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง
 - บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเองเนื่องจากมีโรคประจำตัว (โรคสมองเสื่อม / ซึมเศร้า)
- (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8
จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบความรุนแรง
ด้านทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรง ด้านทำร้ายตนเอง	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การทำร้ายตนเอง</u> - บางครั้งผู้สูงอายุทำร้ายตนเอง โดยการไม่สนใจสุขภาพของ ตนเองโดยการปฏิเสธยา /อาหาร	56	25.5	148	67.3	16	7.3

2.6 รูปแบบความรุนแรงด้านการทำร้ายตนเองของผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรงด้านการทอดทิ้งผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ การ
ทอดทิ้งผู้สูงอายุ คือ การตั้งใจทอดทิ้ง ประกอบด้วย ให้การดูแลไม่ดี ไม่จัดหาอาหารให้ผู้สูงอายุทำให้
เกิดภาวะขาดน้ำและสารอาหาร ให้นานจนหลับมากเกินไป ไม่จัดหาแว่นตา / ฟันปลอม / หูฟังให้

ทั้งให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังนาน ๆ เพิกเฉยต่อการดูแลผู้สูงอายุ ไม่พาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมทางสังคม และการทอดทิ้งโดยไม่ตั้งใจ ประกอบด้วย ไม่มีความรู้เรื่องการดูแลผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุกินอาหารไม่เหมาะสมกับโรคที่เป็นอยู่ ลืมทำในสิ่งที่ผู้สูงอายุขอร้อง มีรายละเอียดดังนี้

ตั้งใจทอดทิ้ง

- ทั้งให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังนาน ๆ ตัวอย่างร้อยละ 50.5 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 44.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 5.0 ตอบว่าไม่ทราบ

- เพิกเฉยต่อการดูแลผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 49.5 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 43.6 ตอบว่ามี และร้อยละ 6.8 ตอบว่าไม่ทราบ

- ให้การดูแลไม่ดี ตัวอย่างร้อยละ 52.7 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 41.8 ตอบว่ามี และร้อยละ 5.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- ไม่พาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมทางสังคม ตัวอย่างร้อยละ 53.6 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 35.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 10.9 ตอบว่าไม่ทราบ

- ไม่จัดหาอาหาร/ แวนตา / ฟันปลอม / นุฟงให้ ตัวอย่างร้อยละ 60.0 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 30.5 ตอบว่ามี และร้อยละ 9.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- ให้นยานอนหลับมากเกินไป ตัวอย่างร้อยละ 81.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 14.1 ตอบว่าไม่ทราบ และร้อยละ 4.1 ตอบว่าไม่มี

การทอดทิ้งโดยไม่ตั้งใจ

- ให้ผู้สูงอายุกินอาหารไม่เหมาะสมกับโรคที่เป็นอยู่ ตัวอย่างร้อยละ 54.5 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 35.9 ตอบว่ามี และร้อยละ 9.5 ตอบว่าไม่ทราบ

- ลืมทำในสิ่งที่ผู้สูงอายุขอร้อง ตัวอย่างร้อยละ 46.4 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 35.9 ตอบว่ามี และร้อยละ 17.7 ตอบว่าไม่ทราบ

- ไม่มีความรู้เรื่องการดูแลผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 56.8 ตอบว่าไม่มี ร้อยละ 32.3 ตอบว่ามี และร้อยละ 10.9 ตอบว่าไม่ทราบ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบความรุนแรง
ด้านการทอดทิ้งผู้สูงอายุ

รูปแบบความรุนแรงด้านทำร้าย ตนเองและการทอดทิ้งผู้สูงอายุ	มี		ไม่มี		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ตั้งใจทอดทิ้ง</u>						
- ทิ้งให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง นาน ๆ	98	44.5	111	50.5	11	5.0
- เพิกเฉยต่อการดูแลผู้สูงอายุ	96	43.6	109	49.5	15	6.8
- ให้การดูแลไม่ดี	92	41.8	116	52.7	12	5.5
- ไม่พาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรม ทางสังคม	78	35.5	118	53.6	24	10.9
- ไม่จัดหาแว่นตา / ฟันปลอม / หูฟังให้	67	30.5	132	60.0	21	9.5
- ให้อยานอนหลับมากเกินไป	9	4.1	180	81.8	31	14.1
<u>การทอดทิ้งโดยไม่ตั้งใจ</u>						
- ให้ผู้สูงอายุกินอาหารไม่ เหมาะสมกับโรคที่เป็นอยู่	79	35.9	120	54.5	21	9.5
- สัมทำในสิ่งที่ผู้สูงอายุขอร้อง	79	35.9	102	46.4	39	17.7
- ไม่มีความรู้เรื่องการดูแล ผู้สูงอายุ	71	32.3	125	56.8	24	10.9

ตารางที่ 4.10
จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบ
ความรุนแรงโดยภาพรวม

รูปแบบความรุนแรงโดยภาพรวม	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
การทอดทิ้งผู้สูงอายุ	32.1 (75)	58.0 (123)	9.9 (22)
ด้านการละเมิดทางจิตใจ	35.01 (81)	56.5 (124)	6.8 (15)
ด้านการทำร้ายตนเอง	25.5 (56)	67.3 (148)	7.3 (16)
ด้านความรุนแรงทางวัตถุ	22.08 (48)	64.28 (141)	13.64 (33)
ด้านการรุกรานสิทธิของผู้สูงอายุ	14.0 (30)	78.0 (174)	8.0 (16)
ด้านการละเมิดทางร่างกาย	14.56 (32)	79.74 (175)	5.74 (13)

ตอนที่ 3 บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรง

ต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของชุมชน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วางกรอบแนวคิดในเรื่องบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ บทบาทในการป้องกัน บทบาทในการแก้ไข และบทบาทในการพัฒนา ผลการศึกษามีดังนี้

3.1 บทบาทในการป้องกัน

บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้าน บทบาทในการป้องกัน หมายถึง บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความรุนแรง ต่อผู้สูงอายุในครอบครัวขึ้นภายในชุมชน ในการศึกษาครั้งนี้บทบาทในการป้องกันประกอบด้วย 7 ลักษณะ โดยแต่ละลักษณะมีข้อมูลดังนี้

- จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 45.0 ตอบว่าระดับการ ปฏิบัติมีน้อย ร้อยละ 43.2 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง และร้อยละ 11.8 ตอบว่าระดับการ ปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.33 แสดงว่าตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการ จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

- จัดหางานให้ประชาชนทำภายในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 52.3 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 38.6 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมี น้อย และร้อยละ 9.1 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.30 แสดง ว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดหางานให้ประชาชนทำภายในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาการ ทอดทิ้งผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

- จัดกิจกรรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัว ตัวอย่างร้อยละ 65.0 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 23.6 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีน้อย และร้อยละ 11.4 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.12 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการ ปฏิบัติต่อการจัดกิจกรรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

- ศึกษาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 51.8 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 34.5 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมี น้อย และร้อยละ 13.6 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.21 แสดง ว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการศึกษาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์และรูปแบบความ รุนแรงต่อผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

- การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น การกระทำความรุนแรงต่อผู้สูงอายุใน ครอบครัว ตัวอย่างร้อยละ 44.5 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 44.1 ตอบว่าระดับ การปฏิบัติมีน้อย และร้อยละ 11.4 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.33 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น การ กระทำความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

- พยายามคิดวางแผนป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ตัวอย่างร้อยละ 51.4 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 33.2 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีน้อย และร้อยละ 15.5 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.18 แสดงว่าตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการพยายามคิดวางแผนป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

- เข้าไปดูแลผู้สูงอายุในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างร้อยละ 55.5 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีปานกลาง ร้อยละ 25.0 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีน้อย และร้อยละ 19.5 ตอบว่าระดับการปฏิบัติมีมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการเข้าไปดูแลผู้สูงอายุในชุมชนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของบทบาทของตัวอย่างในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.22 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11
จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามบทบาทใน
การป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัว

บทบาทในการป้องกัน	ระดับการปฏิบัติ						$\bar{X}$	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
- จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ	26	11.8	95	43.2	99	45.0	2.33	0.68
- จัดหางานให้ประชาชนทำภายในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ	20	9.1	115	52.3	85	38.6	2.30	0.63
- จัดกิจกรรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัว	25	11.4	143	65.0	52	23.6	2.12	0.58

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

บทบาทในการป้องกัน	ระดับการปฏิบัติ						$\bar{X}$	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
- ศึกษาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ	30	13.6	114	51.8	76	34.5	2.21	0.66
- การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น การกระทำ ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว	25	11.4	98	44.5	97	44.1	2.33	0.67
- พยายามคิดวางแผนป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว	34	15.5	113	51.4	73	33.2	2.18	0.68
- เข้าไปดูแลผู้สูงอายุในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	43	19.5	122	55.5	55	25.0	2.05	0.67

N = 220, $\bar{X}$ = 2.22, S.D. = 0.67

3.2 บทบาทในการแก้ไข

บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข คือ บทบาทของผู้นำชุมชนในการวิเคราะห์ถึงวิธีหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน ซึ่งชุมชนจะต้องค้นหาวิธี ยุทธศาสตร์ และแหล่งทรัพยากรเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายของการแก้ไขปัญหานั้นได้ ในการศึกษาบทบาทในการแก้ไขครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านครอบครัวและ ด้านชุมชน โดยแต่ละด้านมีลักษณะข้อมูลดังนี้

ด้านครอบครัว

- ประสานงานกับครอบครัวเพื่อให้การแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 56.8 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 24.1 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และ

ร้อยละ 19.1 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการประสานงานกับครอบครัวเพื่อให้การแก้ไขปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

- โกล่เกลี่ยในกรณีที่มีสมาชิกในครอบครัวกับผู้สูงอายุมีเรื่องขัดแย้งระหว่างกัน ตัวอย่าง ร้อยละ 54.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 30.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และ ร้อยละ 15.0 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.15 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการโกล่เกลี่ยในกรณีที่มีสมาชิกในครอบครัวกับผู้สูงอายุมีเรื่องขัดแย้งระหว่างกันอยู่ในระดับปานกลาง

- พยายามคิดวางแผนแก้ไขปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ซึ่งตัวอย่าง ร้อยละ 52.3 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 29.8 มีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 18.2 มีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.11 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการพยายามคิดวางแผนแก้ไขปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านชุมชน

- ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ตัวอย่าง ร้อยละ 52.7 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 28.2 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และ ร้อยละ 19.1 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.09 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

- จัดบริการที่พักฉุกเฉินแก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้ ตัวอย่างร้อยละ 48.2 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 39.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง และร้อยละ 12.3 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.36 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดการบริการที่พักฉุกเฉินแก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของบทบาทของประชากรตัวอย่างที่ศึกษาต่อการจัดการปัญหาคือความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.15 แสดงว่าตัวอย่างที่ศึกษามีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามบทบาทในการแก้ไข
ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

บทบาทในการแก้ไข	ระดับการปฏิบัติ						$\bar{X}$	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
<u>ด้านครอบครัว</u>								
- ประสานงานกับครอบครัว เพื่อให้การแก้ไขปัญหา ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ	42	19.1	125	56.8	53	24.1	2.05	0.67
- ไกล่เกลี่ยในกรณีพิพาท ในครอบครัวกับผู้สูงอายุมี เรื่องขัดแย้งระหว่างกัน	33	15.0	120	54.5	67	30.5	2.15	0.66
- พยายามคิดวางแผนแก้ไข ปัญหาความรุนแรงต่อ ผู้สูงอายุในครอบครัว	40	18.2	115	52.3	65	29.5	2.11	0.68
<u>ด้านชุมชน</u>								
- ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ	42	19.1	116	52.7	62	28.2	2.09	0.68
- จัดบริการที่พักฉุกเฉินแก่ ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา และไม่สามารถอยู่ร่วมกับ ครอบครัวได้	27	12.3	115	39.5	106	48.2	2.36	0.69

N = 220, $\bar{X}$ = 2.15, S.D. = 0.68

3.3 บทบาทในการพัฒนา

บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้าน บทบาทในการพัฒนา คือ บทบาทของผู้นำชุมชนในการแสวงหาแนวทางเพื่อสร้างและพัฒนาความ เข้มแข็งให้เกิดขึ้นภายในชุมชนโดยปราศจากปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ใน การศึกษาบทบาทในการพัฒนาครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านผู้สูงอายุ ด้านสมาชิกครอบครัว และด้านชุมชน โดยแต่ละด้านมีลักษณะข้อมูลดังนี้

ด้านผู้สูงอายุ

- จัดฝึกอบรมอาชีพให้ผู้สูงอายุในชุมชน เช่น ปลูกผัก ตัวอย่างร้อยละ 49.1 ตอบว่ามี ระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 36.8 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 14.1 ตอบว่ามี ระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.23 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติ ต่อการจัดฝึกอบรมอาชีพให้ผู้สูงอายุในชุมชน เช่น ปลูกผักอยู่ในระดับปานกลาง

- จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 47.3 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 34.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 18.2 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดย พิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.16 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น กิจกรรมทางศาสนา ตัวอย่าง ร้อยละ 47.3 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 35.0 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก และ ร้อยละ 34.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.89 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น กิจกรรมทาง ศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสมาชิกครอบครัว

- จัดหางานให้ประชาชนในชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นฐานไปทำงานจนเกิด ปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ ซึ่งตัวอย่างร้อยละ 47.3 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 36.8 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 15.9 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณา ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.21 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดหางานให้ประชาชนใน ชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นฐานไปทำงานจนเกิดปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุอยู่ในระดับ ปานกลาง

- อบรมสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ ตัวอย่างร้อยละ 51.8 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 32.7 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 15.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.17 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการอบรมสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านชุมชน

- จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ตัวอย่างร้อยละ 54.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 30.5 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 15.0 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.15 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

- ให้การสนับสนุนครอบครัวต่อการแสดงบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ตัวอย่างร้อยละ 55.0 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 30.9 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย และร้อยละ 14.1 ตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมาก โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.17 แสดงว่า ตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติต่อการให้การสนับสนุนครอบครัวต่อการแสดงบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของบทบาทผู้นำต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยรวม 2.14 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามบทบาทในการพัฒนาปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

บทบาทในการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ						$\bar{X}$	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
<u>ด้านผู้สูงอายุ</u>								
- จัดฝึกอบรมอาชีพให้ผู้สูงอายุ	31	14.1	108	49.1	81	36.8	2.23	2.16
ในชุมชน เช่น ปลุกผัก								

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

บทบาทในการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ						X̄	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
- จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุภายในชุมชน	40	18.2	14	47.3	76	34.5	2.16	0.71
- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น กิจกรรมทางศาสนา	77	35.0	91	41.4	52	23.6	1.89	0.76
<u>ด้านสมาชิกครอบครัว</u>								
- จัดหางานให้ประชาชนในชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นฐานไปทำงานจนเกิดปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ	35	15.9	104	47.3	81	36.8	2.21	0.70
- อบรมสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ	34	15.5	114	51.8	72	32.7	2.17	0.70
<u>ด้านชุมชน</u>								
- จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา	33	15.0	120	54.5	67	30.5	2.15	0.66
- ให้การสนับสนุนครอบครัวต่อการแสดงบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา	31	14.1	121	55.0	68	30.9	2.17	0.65

N = 220, $\bar{X}$ = 2.14, S.D. = 0.69

ตอนที่ 4 ทักษะของผู้นำต่อแนวทางในการบริหารจัดการปัญหา

ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของชุมชน

ในการศึกษาทักษะของผู้นำชุมชนนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว เพื่อให้เกิดการประสานและสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้นำชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาและการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงต่อความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินสภาวะปัญหา ด้านการวางแผนและการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ และด้านการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือ โดยสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

4.1 ทักษะของผู้นำชุมชนต่อการประเมินสภาวะปัญหา

การจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของผู้นำชุมชนนั้นการประเมินสภาวะปัญหาถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวจัดเป็นปัญหาลังคม พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 29.5 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมาก ร้อยละ 16.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 6.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อย ร้อยละ 5.9 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ และร้อยละ 4.1 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อยที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.30 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นว่าปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวจัดเป็นปัญหาลังคมอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นปัญหภายในครอบครัว พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 26.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมาก ร้อยละ 12.7 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 10.5 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อย ร้อยละ 7.7 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ และร้อยละ 5.0 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อยที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.09 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นว่าปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นปัญหภายในครอบครัวอยู่ในระดับมาก

การย้ายถิ่นฐานไปทำงานของประชาชนวัยแรงงานนำมาซึ่งปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 28.6 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมาก รองลงมาร้อยละ 28.2 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 13.6 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อย ร้อยละ 12.7 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 10.0 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ และร้อยละ 6.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อยที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.97 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นว่าการย้ายถิ่นฐานไปทำงานของประชาชนวัยแรงงานนำมาซึ่งปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก

การที่ชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว เป็นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 32.3 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมาก รองลงมาร้อยละ 25.5 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 20.9 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 11.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อย ร้อยละ 8.2 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติ น้อยที่สุด และร้อยละ 1.4 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นว่าการที่ชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเป็นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทัศนคติของตัวอย่างที่ศึกษาต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการวางแผนและแสวงหาเครือข่ายความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.20 แสดงว่า ตัวอย่างเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ
ของผู้นำชุมชนต่อการประเมินสภาวะปัญหา

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
- ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวจัดเป็นปัญหาสังคม	5.9 (13)	4.1 (9)	6.8 (15)	37.3 (82)	29.5 (65)	16.4 (36)	3.30	1.28	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
- ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นปัญหาภายในครอบครัว	7.7 (17)	5.0 (11)	10.5 (23)	37.3 (82)	26.8 (59)	12.7 (28)	3.09	1.33	มาก
- การย้ายถิ่นฐานไปทำงานของประชาชนวัยแรงงานนำมาซึ่งปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ	10.0 (22)	6.8 (15)	13.6 (30)	28.2 (62)	28.6 (63)	12.7 (28)	2.97	1.45	มาก
- การที่ชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเป็นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ	1.4 (3)	8.2 (18)	11.8 (26)	25.5 (56)	32.3 (71)	20.9 (46)	3.42	1.25	มาก

N = 220, $\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 1.32

4.2 ทัศนะของผู้นำชุมชนต่อการวางแผนและแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของผู้นำชุมชนนั้นการวางแผนและแสวงหาเครือข่ายความช่วยเหลือถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ผู้ศึกษาได้แบ่งทัศนะออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและด้านการแสวงหาเครือข่ายและความร่วมมือ ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้

ด้านการวางแผน

ควรร่วมกันวางแผนในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างผู้นำชุมชนและครอบครัว เพื่อให้การดำเนินการครอบคลุมปัญหาที่ผู้สูงอายุประสบ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 33.2 มี

ความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 31.8 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 19.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 10.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 3.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และร้อยละ 2.3 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.48 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการร่วมกันวางแผนในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างผู้นำชุมชนและครอบครัวเพื่อให้การดำเนินการครอบคลุมปัญหาที่ผู้สูงอายุประสบอยู่ในระดับมาก

ควรมีการจัดระบบเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุภายในชุมชน พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 36.4 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก รองลงมาร้อยละ 32.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 15.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 11.8 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 3.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 0.9 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดระบบเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุภายในชุมชนอยู่ในระดับมาก

ควรมีการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุภายในชุมชน พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 33.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 18.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 6.4 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 4.1 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 0.9 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.52 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุภายในชุมชนอยู่ในระดับมาก

ด้านการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดระบบเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเป็นภาระในการดำเนินการของผู้นำ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 33.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 15.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 10.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 3.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 2.7 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดระบบเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเป็นภาระในการดำเนินการของผู้นำอยู่ในระดับมาก

ควรมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือในการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอกชุมชน พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 33.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก รองลงมาร้อยละ 28.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 23.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 8.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 3.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมี

เพียงร้อยละ 1.8 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.60 แสดงว่าตัวอย่างมีความเห็นต่อการประสานเครือข่ายความร่วมมือในการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอกชุมชนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทัศนคติของตัวอย่างที่ศึกษาต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการวางแผนและแสวงหาเครือข่ายความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 แสดงว่า ตัวอย่างเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 4.15 และ 4.16)

ตารางที่ 4.15
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ
ของผู้นำชุมชนต่อการวางแผนและแสวงหา
เครือข่ายความร่วมมือ

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
<u>แนวทางต่อการวางแผน</u>									
- ควรร่วมกันวางแผนในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุระหว่างผู้นำชุมชนและครอบครัว เพื่อให้การดำเนินการครอบคลุมปัญหาที่ผู้สูงอายุประสบ	2.3 (5)	3.2 (7)	10.0 (22)	33.2 (73)	31.8 (70)	19.5 (43)	3.48	1.14	มาก
- ควรมีการจัดระบบเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุภายในชุมชน	0.9 (2)	3.6 (8)	11.8 (26)	32.3 (71)	36.4 (80)	15.0 (33)	3.45	1.06	มาก

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
- ควรมีการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุภายในชุมชน	0.9 (2)	4.1 (9)	6.4 (14)	37.3 (82)	33.2 (73)	18.2 (40)	3.52	1.05	มาก

N = 220, $\bar{X}$ = 3.47, S.D. = 1.08

ตารางที่ 4.16

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะ
ของผู้นำชุมชนต่อการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
<u>แนวทางต่อการแสวงหาเครือข่าย</u>									
- ควรมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือในการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอกชุมชน	1.8 (4)	3.6 (8)	8.6 (19)	28.6 (63)	33.6 (74)	23.6 (52)	3.60	1.15	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
- การจัดระบบเผื่อระวังในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเป็นภาระในการดำเนินการของผู้นำ	2.7 (6)	3.6 (8)	10.0 (22)	35.5 (78)	33.2 (73)	15.0 (33)	33.3 8	1.13	มาก

N = 220, $\bar{X}$ = 18.49, S.D. = 1.14

4.3 ทักษะของผู้นำชุมชนต่อการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือ

การจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวของผู้นำชุมชนนั้นการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

ควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนของผู้นำชุมชนในการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 32.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 20.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 7.7 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 2.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 0.5 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.50 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนของผู้นำชุมชนในการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก

การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นภาระต่อผู้นำชุมชน พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 44.1 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 25.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 13.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 10.9 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 3.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 3.2 มีความเห็นว่าการไม่ปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็น

ต่อการการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นภาระต่อผู้นำชุมชน อยู่ในระดับมาก

ควรมีการจัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 34.1 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 24.1 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 21.4 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 14.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 3.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 2.7 มีความเห็นว่าการไม่ควรถูกปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุที่ ประสบปัญหาและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้อยู่ในระดับมาก

การจัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุไม่สามารถทำได้เนื่องจากไม่มีงบประมาณ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 34.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 22.3 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 20.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 13.6 มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ร้อยละ 5.0 มีความเห็นว่าการไม่ควรถูกปฏิบัติ และร้อยละ 4.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อยที่สุด โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.25 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุไม่สามารถทำได้เนื่องจากไม่มีงบประมาณอยู่ในระดับมาก

ควรมีการประสานความร่วมมือกับสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุเพื่อส่งต่อผู้สูงอายุเข้ารับ บริการในกรณีผู้สูงอายุไม่มีลูกหลานดูแล พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 33.6 มีความเห็นว่าการ ปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 26.8 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 25.9 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมาก ร้อยละ 10.0 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อย ร้อยละ 3.2 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 0.5 มีความเห็นว่าการไม่ควรถูกปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย รวมเท่ากับ 3.38 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการประสานความร่วมมือกับสถานสงเคราะห์ ผู้สูงอายุเพื่อส่งต่อผู้สูงอายุเข้ารับบริการในกรณีผู้สูงอายุไม่มีลูกหลานดูแลอยู่ในระดับมาก

ควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุในกรณีฉุกเฉิน พบว่า ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.8 มีความเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 29.5 มีความเห็นว่าการ ปฏิบัติมาก ร้อยละ 29.1 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง ร้อยละ 6.4 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อย ร้อยละ 2.7 มีความเห็นว่าการปฏิบัติ น้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 0.5 มีความเห็นว่าการไม่ควรถูกปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.24 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดตั้งกองทุน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุในกรณีฉุกเฉิน อยู่ในระดับมาก

การจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก พบว่า ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.5 มีความเห็นว่าการปฏิบัติปานกลาง รองลงมาร้อยละ 26.8 มีความเห็นว่าการ

ควรปฏิบัติมาก ร้อยละ 23.6 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 6.8 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อย ร้อยละ 4.5 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 2.7 มีความเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 แสดงว่า ตัวอย่างมีความเห็นต่อการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่กระทำได้อย่างอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทัศนคติของตัวอย่างที่ศึกษาต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.50 แสดงว่าตัวอย่างเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ
ของผู้นำชุมชนต่อการปฏิบัติการและ
การให้ความช่วยเหลือ

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับการปฏิบัติ					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
<u>แนวทางต่อการปฏิบัติและการให้การช่วยเหลือ</u> - ควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนของผู้นำชุมชนในการดูแลและการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ	0.5 (1)	2.3 (5)	7.7 (17)	37.3 (82)	32.3 (71)	20.0 (44)	3.59	1.00	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับการปฏิบัติ					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
- ควรมีการจัดเตรียมบ้านพักฉุกเฉินภายในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาและไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้	2.7 (6)	3.2 (7)	14.5 (32)	34.1 (75)	24.1 (53)	21.4 (47)	3.38	1.22	มาก
- ควรมีการประสานความร่วมมือกับสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุเพื่อส่งต่อผู้สูงอายุเข้ารับบริการในกรณีผู้สูงอายุไม่มีลูกหลานดูแล	0.5 (1)	3.2 (7)	10.0 (22)	33.6 (74)	25.9 (57)	26.8 (59)	3.62	1.11	มาก
- ควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุในกรณีฉุกเฉิน	0.5 (1)	2.7 (6)	6.4 (14)	29.1 (64)	29.5 (65)	31.8 (70)	3.80	1.07	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ระดับการปฏิบัติ					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
		เห็นด้วยน้อยที่สุด	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
<u>ทัศนคติต่อการปฏิบัติ</u> <u>การและการให้ความ</u> <u>ช่วยเหลือ</u> - การแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบในการดูแล และให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุเป็นภาระต่อ ผู้นำชุมชน	3.2 (7)	3.6 (8)	10.9 (24)	44.1 (97)	25.0 (55)	13.2 (29)	3.24	1.13	มาก
- การจัดเตรียม บ้านพักฉุกเฉินภายใน ชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ไม่สามารถทำได้เนื่อง จากไม่มีงบประมาณ	15.0 (11)	4.5 (10)	13.6 (30)	34.5 (76)	22.3 (49)	20.0 (44)	3.25	1.32	มาก
- การจัดตั้งกองทุน เพื่อให้การช่วยเหลือ ผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ กระทำได้ยาก	2.7 (6)	4.5 (10)	6.8 (15)	35.5 (78)	26.8 (59)	23.6 (52)	3.50	1.21	มาก

N = 220, $\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 1.10

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทบาทผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ศึกษาได้รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามของตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 49 ราย พบว่า มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ไว้เป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ด้านกิจกรรม

ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านกิจกรรม ไว้ดังนี้ คือ

ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะด้านกิจกรรม โดยสรุปได้ดังนี้ ผู้นำชุมชนควรสรรหากิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุภายในชุมชนทำ เพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกเหงาหงอย เช่น การปลูกผักสวนครัว นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมในวันผู้สูงอายุประจำปีภายในชุมชนขึ้น เพื่อให้ลูกหลานระลึกถึงบุญคุณของผู้สูงอายุ โดยในการจัดกิจกรรมนั้นควรขอความร่วมมือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต. สถานีอนามัย หานุเคราะห์ช่วยฝึกและสนับสนุนงบประมาณและที่สำคัญควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านบริหาร

ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการบริหาร ไว้ดังนี้ คือ

ระดับชุมชน ผู้นำชุมชนควรให้ความสำคัญต่อการดูแลผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิด เสมอภาค นอกจากนี้ผู้นำชุมชนควรจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุภายในชุมชน / หมู่บ้านขึ้นเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุในเบื้องต้น นอกจากนี้ตัวอย่างที่ศึกษายังให้ความเห็นว่า บทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวถือเป็นสิ่งที่ดีมาก ทำให้ผู้นำตระหนักในคุณค่าของผู้สูงอายุส่งผลให้เกิดการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุภายในชุมชนต่อไป

ระดับรัฐบาล ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะในระดับรัฐบาล โดยสรุปได้ดังนี้ คือ ภาครัฐควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างงาน หรือขยายสถานประกอบการเข้าไปในชุมชน เพื่อให้ประชากรในวัยแรงงานมีงานทำภายในชุมชน ไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่น ทางด้านเบี้ยยังชีพหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบริหารงานเพื่อจัดสรรให้ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม รวมถึงควรมีการจัดสรรงบประมาณบางส่วนให้แก่ชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุได้ นอกจากนี้ควรสร้างความร่วมมือในการ

ทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน ครอบครัว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุภายในชุมชน และควรมีการขยายการดำเนินงานไปยังชุมชนอื่น ๆ ประการสุดท้ายภาครัฐควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุและให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครอบครัว รวมถึงการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กลุ่มประชากรตัวอย่างยังให้ความเห็นว่า ควรมีการดำเนินการเรื่องบทบาทผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวต่อไป เพราะสังคมยังมองผ่านปัญหานี้อยู่ และน่าจะมีแบบสอบถามแบบนี้ทุกปี เพื่อจะได้ทราบบทบาทความรับผิดชอบของผู้นำในแต่ละชุมชน

3. ด้านนโยบาย

ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะต่อบทบาทผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านนโยบาย ไว้ดังนี้ คือ

ตัวอย่างที่ศึกษามีข้อเสนอแนะด้านนโยบาย โดยสรุปได้ดังนี้ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน รวมถึงควรมีกฎหมายออกมารองรับต่อการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว และให้ความเห็นว่าควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสำหรับโครงการหรือกิจกรรมในการดูแลและการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ รวมถึงการดำเนินการด้านเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุให้กระจายไปทั่วทุกพื้นที่ และงบประมาณ นอกจากนี้ควรมีการแนะนำให้ชุมชนตั้งชมรมหรือองค์กรผู้สูงอายุของตนในหมู่บ้านและส่งเสริมให้เป็นชมรมหรือองค์กรที่เข้มแข็งเพื่อให้สามารถให้การดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีหน่วยงานให้การสนับสนุนในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกกระทรวง ทบวง กรม โดยหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีความจริงจังในการให้ความช่วยเหลือ ดูแล พัฒนา และติดตามผลงานด้านผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

5.1 ผู้นำชุมชนในลักษณะเป็นทางการ

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำในลักษณะที่เป็นทางการในอำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 คน คือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ต. นบพ อำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

สถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชากรในวัยแรงงานมีการย้ายถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นโดยเฉพาะการย้ายถิ่นฐานเพื่อไปทำงานเป็นกรรมกรในกรุงเทพ และโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งให้ผู้สูงอายุและเด็กอยู่บ้าน ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และการเลี้ยงดูจากบุตรหลานอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับผู้สูงอายุเมื่อสภาพเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ประเพณีที่ฝังานเกี่ยวกับการดูแล เคารพ ผู้สูงอายุลดน้อยลง มีผู้สูงอายุจำนวนมากที่ไม่ได้รับการดูแลจากบุตรหลาน ถูกปล่อยปละละเลย ทิ้งให้โดดเดี่ยว แต่ครอบครัวและบุตรหลานไม่ทราบว่าการกระทำดังกล่าวคือ การกระทำความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ นอกจากนี้พบว่า บางครอบครัวผู้สูงอายุจะได้รับความรุนแรงในครอบครัวเกือบทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย เกี่ยวกับการจำกัดบริเวณ / ชัง การพูดจาให้รู้สึกสะเทือนใจ / ทำให้หวาดกลัว การปล่อยปละละเลยให้รู้สึกโดดเดี่ยว การใช้คำพูดหยาบคาย / คำว่า / ช่มชู้ การปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเหมือนเป็นเด็กเล็ก ๆ การกล่าวโทษผู้สูงอายุในทางที่เสียหาย การเหยียดหยามความสามารถ / เรียกชื่อผู้สูงอายุโดยไม่ให้เกียรติ การทอดทิ้งให้การดูแลที่ไม่ดี การทิ้งให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังนาน ๆ การเพิกเฉยต่อการดูแลผู้สูงอายุ การไม่พาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมทางสังคม การลืมหัดในการทำที่ผู้สูงอายุชอบ และการให้ผู้สูงอายุกินอาหารไม่เหมาะสมกับโรคที่เป็นอยู่ ซึ่งสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงเหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งต่อผู้สูงอายุแต่ก็ไม่ได้รับการเปิดเผย เพราะครอบครัวและบุตรหลานเห็นว่าเป็นปัญหภายในครอบครัว บุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว

บทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า ผู้นำไม่ค่อยเข้าไปมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเนื่องจากเห็นว่าเป็นปัญหภายในครอบครัว และครอบครัว บุตรหลานไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหความรุนแรงต่อผู้สูงอายุที่เกิดขึ้น ผู้สูงอายุนอกจากนี้ ผู้นำชุมชนมีความเห็นว่าปัญหาดังกล่าวน่าจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาแก้ไข มิใช่ปล่อยให้เป็นที่ของผู้นำเพียงฝ่ายเดียว เพราะผู้นำชุมชนก็มีภาระหน้าที่ที่ต้องทำอยู่ ส่วนหนึ่งที่ทำให้ปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข และช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ชุมชน สังคมไม่ค่อยมีการสนับสนุนผู้สูงอายุเพราะชุมชน และสังคมยังมองผ่านปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวอยู่

ทัศนคติต่อแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า อยากให้มีการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเป็นหน่วยงานหลักในการให้การดูแลเอาใจใส่ด้านผู้สูงอายุไม่ควรทิ้งภาระให้แก่ชุมชนมากเกินไป นอกจากนี้ ควรมีการกระจายสถานประกอบการออกไปยังส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนวัยแรงงานไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานไปทำงานไกล ๆ อันจะนำมาซึ่งปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุตามมาได้

5.2 ผู้นำในลักษณะไม่เป็นทางการ

ผลการสัมภาษณ์ผู้นำในลักษณะไม่เป็นทางการในอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 คน คือ อาจารย์โรงเรียนชนบทศึกษา อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

สถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงในรูปแบบการทอดทิ้งผู้สูงอายุเนื่องจากบุตรหลานต้องอพยพย้ายถิ่นไปหางานทำที่อื่นปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่กับบ้านไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ทางด้านผู้สูงอายุก็ไม่สามารถเรียกร้องหรือบอกกล่าวสภาพปัญหาที่ตนเองประสบกับเพื่อนบ้านได้ เนื่องจากผู้สูงอายุยังต้องอาศัยบุตรหลานในการเลี้ยงดูอยู่ นอกจากการทอดทิ้งผู้สูงอายุแล้วภายในชุมชนยังพบรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในลักษณะอื่น ๆ อีก ได้แก่ การละเมิดด้านร่างกาย โดยเฉพาะเกี่ยวกับการทุบตี / หยิก / กัด / จิก การล่วงละเมิดทางเพศ การละเมิดด้านจิตใจ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพูดจาให้เสียใจ / ทำให้หวาดกลัว การปล่อยปละละเลยให้รู้สึกโดดเดี่ยว การกระทำให้รู้สึกอับอาย/ รู้สึกเป็นตัวตลก การดูถูกดูหมิ่น การใช้คำพูดหยาบคาย / คำว่า / ชมชู่ การปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเหมือนเป็นเด็กเล็ก ๆ การไม่พาผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมทางสังคม เป็นต้น

บทบาทผู้นำชุมในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า ผู้นำชุมชนยังมีบทบาทน้อยในการจัดการกับปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวทั้งบทบาทในการป้องกัน บทบาทในการแก้ไข และบทบาทในการพัฒนา เนื่องจากผู้นำชุมชนยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ รวมทั้งยังขาดงบประมาณในการดำเนินการเพื่อจัดการกับปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุใน

ครอบครัว รวมทั้งบุตรหลานในครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้สูงอายุเนื่องจากเห็นว่าเป็นปัญหาภายในครอบครัว ครู / อาจารย์ในฐานะที่เป็นผู้นำชุมชนในลักษณะที่ไม่เป็นทางการสามารถเข้าไปจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวได้โดยการแสดงบทบาทด้านการป้องกัน โดยเฉพาะการปลูกฝังให้เยาวชนเคารพ และตระหนักในคุณค่าของผู้สูงอายุในฐานะที่เป็นปูชนียบุคคลที่สำคัญของครอบครัว ชุมชน และสังคม

ทิศแนะแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า ในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมด้านผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณด้านเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุนั้นควรดำเนินการโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมเป็นหลัก และผู้นำชุมชนควรจะไปมีส่วนร่วมในการดูแล สรรวจผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เพื่อเป็นสถานความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัว ผู้นำชุมชนควรจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุขึ้น เช่น วันผู้สูงอายุเพื่อให้บุตรหลานตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุและมีการดูแลเอาใจใส่ให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้อย่างมีความสุขในบ้านปลายชีวิต

ส่วนที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ในส่วนที่ 1 ผู้ศึกษาได้กำหนด เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชน มาทดสอบความสัมพันธ์กับบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวทั้ง 3 ด้าน คือ บทบาทในการป้องกัน บทบาทในการแก้ไข และบทบาทในการพัฒนา และในส่วนที่ 2 ได้กำหนด เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชน มาทดสอบความสัมพันธ์ด้านทิศแนะแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการประเมินสถานะปัญหา ด้านการวางแผน และแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ และด้านการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัว ประกอบด้วย

1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการป้องกัน พบว่า เพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการป้องกันเฉลี่ย 2.31 ส่วนเพศชายมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการป้องกันเฉลี่ย 2.16 จะเห็นได้ว่าเพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการป้องกันมากกว่าเพศชาย เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.161$) แสดงว่าเพศหญิงและเพศชายมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการป้องกันไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับบทบาท
ในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ด้านการป้องกัน

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	144	2.16	0.63	-1.73	0.161
หญิง	76	2.31	0.68		
รวม	220				

2) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน พบว่า เพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการแก้ไขเฉลี่ย 2.28 ส่วนเพศชายมีบทบาทใน

การจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการแก้ไขเฉลี่ย 2.09 จะเห็นได้ว่าเพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการป้องกันมากกว่าเพศชาย เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.086$) แสดงว่าเพศหญิงและเพศชายมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการแก้ไขไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับบทบาท
ในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการแก้ไข

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	144	2.09	0.67	-1.98	0.086
หญิง	76	2.28	0.66		
รวม	220				

3) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา พบว่า เพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการพัฒนาเฉลี่ย 2.17 ส่วนเพศชายมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการพัฒนาเฉลี่ย 2.11 จะเห็นได้ว่าเพศหญิงมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการพัฒนามากกว่าเพศชาย เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.47$) แสดงว่าเพศหญิงและเพศชายมีบทบาทในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านการแก้ไขไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับบทบาท
ในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการพัฒนา

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	144	2.11	0.68	-0.73	0.47
หญิง	76	2.17	0.71		
รวม	220				

6.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ประกอบด้วย

1) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance)และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-34 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.25 ในขณะที่อายุระหว่าง 35-43 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.16 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.175 ($p > 0.05$) แสดงว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการป้องกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.21 และ 4.22)

ตารางที่ 4.21
จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการ จัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน

อายุ	N	$\bar{X}$	S.D.
25 ปีและต่ำกว่า	5	2.45	0.60
26-34 ปี	33	2.45	0.61
35-43 ปี	61	2.14	0.62
44-52 ปี	88	2.18	0.70
53 ปีและสูงกว่า	33	2.16	0.54
รวม	220		

ตารางที่ 4.22
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านการป้องกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	3.95	0.859	1.82	0.175
ภายในกลุ่ม	215	70.120	0.363		
รวม	220	74.070			

2) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการ
ปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way
Analysis Of Variance)และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุใน
ครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-34 ปีมีค่าเฉลี่ย

สูงสุด เท่ากับ 2.28 ในขณะที่อายุ 53 ปีและสูงกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.07 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.601 ($p > 0.05$) แสดงว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการแก้ไขแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.23 และ 4.24)

ตารางที่ 4.23
จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข

อายุ	N	$\bar{X}$	S.D.
25 ปีและต่ำกว่า	5	2.12	0.41
26-34 ปี	33	2.28	0.66
35-43 ปี	61	2.14	0.61
44-52 ปี	88	2.16	0.72
53 ปีและสูงกว่า	33	2.07	0.68
รวม	220		

ตารางที่ 4.24
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านการแก้ไข

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	1.85	0.462	1.37	0.601
ภายในกลุ่ม	215	97.809	0.452		
รวม	220	99.659			

3) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-34 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.24 ในขณะที่อายุ 25 ปีและต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.05 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.513 ($p > 0.05$) แสดงว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการพัฒนาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.25 และ 4.26)

ตารางที่ 4.25

จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา

อายุ	N	$\bar{X}$	S.D.
25 ปีและต่ำกว่า	5	2.05	0.78
26-34 ปี	33	2.24	0.74
35-43 ปี	61	2.14	0.63
44-52 ปี	88	2.18	0.74
53 ปีและสูงกว่า	33	2.16	0.54
รวม	220		

ตารางที่ 4.26

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างอายุกับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านการพัฒนา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	1.651	0.432	0.853	0.513
ภายในกลุ่ม	215	102.671	0.478		
รวม	220	104.322			

6.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับบทบาทผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ประกอบด้วย

1) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.47 ในขณะที่กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.11 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.085 ($p > 0.05$) แสดงว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการป้องกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.27 และ 4.28)

ตารางที่ 4.27

จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างการศึกษา
กับบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรง
ต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการป้องกัน

การศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	31	2.11	0.64
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	2.12	0.45
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	2.13	0.69
ปวช. / ปวส.	8	2.34	0.45
ปริญญาตรี	63	2.37	0.69
ปริญญาโท	10	2.47	0.68
รวม	220		

ตารางที่ 4.28

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างการศึกษา กับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านการป้องกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	5	5.061	1.01	2.416	0.085
ภายในกลุ่ม	214	88.140	0.41		
รวม	219				

2) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.38 ในขณะที่กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 1.99 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.828 ($p > 0.05$) แสดงว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการแก้ไขแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.29 และ 4.30)

ตารางที่ 4.29

จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างการศึกษา กับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านบทบาทในการแก้ไข

การศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	31	2.03	0.69
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	2.09	0.57
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	1.99	0.73
ปวช. / ปวส.	8	2.10	0.65
ปริญญาตรี	63	2.38	0.65
ปริญญาโท	10	2.30	0.63
รวม	220		

ตารางที่ 4.30

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างการศึกษา กับบทบาท
ผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ
ในครอบครัวด้านการแก้ไข

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	5	4.587	1.317	3.101	0.828
ภายในกลุ่ม	214	93.046	0.434		
รวม	219	97.633			

3) การเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา

ผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.26 ในขณะที่กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.02 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.301 ($p > 0.05$) แสดงว่า ตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุด้านการพัฒนาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.31 และ 4.32)

ตารางที่ 4.31

จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างการศึกษา
กับบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรง
ต่อผู้สูงอายุในครอบครัวด้านบทบาทในการพัฒนา

การศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
ประถมศึกษา	31	2.15	0.67
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	2.02	0.54
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	2.10	0.75
ปวช. / ปวส.	8	2.11	0.68
ปริญญาตรี	63	2.26	0.72
ปริญญาโท	10	2.18	0.74
รวม	220		